

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

Tények a Microsoft ügyről

A közvéleményt élénken foglalkoztatja az úgynevezett Microsoft-ügy. Komoly vitákat váltott ki ugyanis, hogy a megfelel-e a törvényi előírásoknak az a 25 milliárd forintos ajánlati felhívás, amelyet „Microsoft, vagy azzal egyenértékű” szoftverek forgalmazói számára írtak ki. Mivel az ügy egyik főszereplője a Gazdasági Versenyhivatal (GVH), fontosnak tartjuk a nyilvánosság elé tárni az eddig történeteket.

A Központi Szolgáltató Főigazgatóság (KSZF) 2008. január 4-én írt ki nyílt közbeszerzési eljárást a közigazgatási és oktatási intézmények által korábban beszerzett szoftverlicenszek bővítése, kiegészítése, meghosszabbítása, verziókövetése, cseréje, valamint új szoftverlicenszek beszerzése céljából. A négy évre szóló keretmegállapodás értéke 25 milliárd forint. Az ajánlati felhívás tárgymeghatározásának eredményeként az eljárásban csak a „Microsoft”, vagy „azzal egyenértékű” szoftverek forgalmazói vehetnek részt.

A beszerzés tárgyának versenyt korlátozó meghatározása miatt a Gazdasági Versenyhivatalnak a Közbeszerzések Tanácsába delegált tagja 2008. január 28-án a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz (KDB) fordult az eljárás felfüggesztését kérve. A tanácsstag véleménye szerint ugyanis a KSZF feleslegesen nevezi meg a „Microsoft” termékeket, mert ez szükségtelen a beszerzés tárgyának egyértelmű és közérthető meghatározásához. Álláspontja szerint az ajánlatkérő az előírással korlátozza a szoftverpiacon lévő vállalkozások közötti versenyt. A beadvány megjegyzi: a Microsoft amúgy is vezető szerepet tölt be a szoftverpiacon, amit erősíteni hiba lenne.

A GVH-t képviselő tanácsstag beadványára indult jogorvoslati eljárásában a KDB 2008. február 21-én megszüntető határozatot hozott. A testület érvelése szerint a KSZF csak a közbeszerzési eljárás tárgyának egyértelmű megjelölése miatt nevezte meg cégszerűen a terméket, így jogsértés nem történt. Az állami intézmények ugyanis jellemzően Microsoft szoftvereket használnak, így ezekhez illeszkedő szoftverekre van szükség a továbbiakban is. A GVH 2008. március 10-én a Fővárosi Bíróságnál a határozat felülvizsgálatát kérte. Keresetében a GVH delegáltja azt kéri a bíróságtól, hogy semmisítse meg a KDB határozatát és kötelezze új eljárásra a testületet.

A GVH álláspontja szerint jelenlegi formájában a kiírás sérti a versenysemlegességet, mert az a Microsoft termékeit részesíti előnyben és olyan igényeket is e cég érdekeltségi körébe tartozó vállalkozásokkal elégitene ki, amelyekre más piaci szereplők termékei is alkalmasak lennének.

A GVH leszögezi: a közbeszerzésekről szóló törvény második alapelve szerint az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget kell biztosítania az ajánlattevők számára. Ezt az elvet érvényesíti a törvényben a műszaki leírással foglalkozó rendelkezés is, mely a GVH álláspontja szerint sérült a KSZF szoftverlicenc beszerzésekor. A beszerzés tárgyaként a „Microsoft” gyártói megnevezés szerepelt az ajánlati felhívásban csakúgy, mint a műszaki

leírás részleteiben. Ezt a sérelmet nem semlegesíti a törvényben előírt és a kiíró által használt „vagy ezzel egyenértékű” kifejezés.

A közbeszerzésekről szóló törvény főszabálya szerint nem szabad konkrét márkára hivatkozni a beszerzés tárgyának meghatározása során. Ha a KSZF-nek feltétlenül igazodnia kell ahhoz, hogy az intézményekben már meglévő számítógépek túlnyomó többségén „Microsoft” szoftverekkel dolgoznak, és nem mindenhol lehet egyik napról a másikra akadálytalanul átállni más rendszerre, akkor a GVH szerint el kellene gondolkodnia a beszerzés módszerének differenciált megválasztásán. Megtehetné, hogy előzetesen felméri a „Microsoft” szoftverekhez ragaszkodó intézmények igényeit, majd ezen termékkörre tárgyalásos eljárást folytat le. Bizonyos részpiacokon – átmenetileg – fel lehet vállalni, hogy verseny esetleg csak márkán belül van. Ez a hozzáállás még mindig tisztességesebb, mint elvileg (és látszólag) versenyt hirdetni, de a gyakorlatban megakadályozni.

A műszaki leírásról szóló rendelkezésben fellelhető ugyan a kivételi szabály is, ám ezt arra találták ki, ha egy áruféleség a gyártó nevével teljesen összeforrt, attól el nem választható, közérthetően és egyértelműen csak így azonosítható. Ilyen áru volt például kezdetben a zsillett penge, vagy a xerox másológép, amíg nem akadt versenytársuk. És ilyen tárgy manapság a „Rubik” kocka.

A GVH szerint a „szoftver-licenc” beszerzési tárgyként, ma már megáll a saját lábán, nem szorul rá, hogy azonosítás céljából összekössük bármilyen márkanévvel, sem a Microsofttal, sem pedig a Linux-szal. Ma már minden számítógép felhasználó tudja, hogy a szoftver a számítógép működéséhez szükséges programok gyűjtőneve. A GVH szerint tényként kell kezelnünk, hogy a szoftver piac is differenciálódott, gazdagodott az elmúlt 10-15 évben, és igenis ezek a gyártmányok bizonyos körülmények esetén egymás versenytársai lehetnek, így ennek megfelelően kell bánnunk velük.

A Fővárosi Bíróság a következő tárgyalását 2008. szeptember 1-én tartja a Microsoft ügyben.

Budapest, 2008. augusztus 29.

Gazdasági Versenyhivatal
Kommunikációs Csoport

További információ:

Mihálovits András

Gazdasági Versenyhivatal

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: Mihalovits.Andras@gvh.hu

<http://www.gvh.hu>